

Вплив різних способів утримання свиней на якість туш

Анотація. Проаналізовано результати оцінки вагових характеристик туш трьох м'ясних генотипів свиней. Виявлено достовірний вплив типу підлоги на формування маси різних частин туш свиней на відгодівлі зі специфікою їх розподілу відповідно до генотипу та способу утримання на бетонній підлозі чи на глибокій незмінній підстилці.

Ключові слова: свині, фактори, спосіб утримання, генотип, маса туш.

Влияние разных способов содержания свиней на качество туш.

ИРИНА Б.БАНЬКОВСКАЯ, кандидат сельскохозяйственных наук. ВАСИЛИЙ М.ВОЛОЩУК, доктор сельскохозяйственных наук, профессор. (Институт свиноводства и агропромышленного производства НААН)

Аннотация. Сделан анализ результатов оценки весовых характеристик туш трёх мясных генотипов свиней. Выявлено достоверное влияние типа пола станка на формирование массы разных частей туш свиней на откорме со спецификой их распределения относительно генотипа и способа содержания на бетонном полу или глубокой несменяемой подстилке.

Ключевые слова: свиньи, факторы, способ содержания, генотип, масса туш.

Influence of different ways of housing pigs on the quality of carcasses.

IRYNA B. BANKOVSKA, candidate of agricultural science, VASYL M. VOLOSHCHUK, doctor of agricultural science, professor (Institute of Pig Breeding and agroindustrial production of NAAS)

Abstract. It has been analysed the results of an estimation of weight testimonials for carcasses in three meat genotypes of pigs. It was found out the reliable influence of floor type on the formation of mass of different parts of pigs' carcasses on fattening with the specificity of their distribution according to a genotype and way of housing on the concrete floor or an a deep changeless litter.

Key words: pigs, factors, housing way, genotype, weight of carcasses.

І. БАНЬКОВСЬКА, канд. с.-г. наук.

В.ВОЛОЩУК, докт. с.-г. наук

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН

Сучасна світова практика виробництва та переробки свинини використовує здебільшого диференційований підхід оцінювання якості туш свиней і окремих їх частин [1, 2].

Розділення туш свиней проводять переважно на три частини і п'ять відрубів (шийний, плечолопатковий, спинно-реберний, поперековий і тазостегновий). Задня частина туші є найціннішою і багато в чому

визначає вихід м'яса. Оцінка туш за відрубамі дає уяву про кількість та якість м'ясної сировини, що надходить на переробку [3].

Контроль розвитку маси цінних відрубів у тушах свиней, відгодованих при різних технологіях, набуває актуальності з метою подальшого направлено формування високоякісних м'ясних туш в умовах виробництва. Перш за все, це зумовлено підвищеним попитом споживачів на м'ясу свинину та специфікою технології її переробки [4].

Метою наших досліджень було прослідкувати різницю розподілу маси різних частин туш свиней м'ясних генотипів, що відгодовувалися в приміщеннях з бетонною підлогою та на глибокій незмінній підстилці.

* Рецензенти: докт. с.-г. наук, професор С. Л. Войтенко (Полтавська державна аграрна академія), канд. с.-г. наук, доцент М. Г. Повод (Дніпропетровський державний аграрний економічний університет).

Розподіл маси частин туш свиней різних генотипів та способів утримання.

Показник	На бетонній підлозі			На глибокій підстилці		
	ВБ	ВБхЛ	(ВБхЛ)хSS	ВБ	ВБхЛ	(ВБхЛ)хSS
Маса, кг: охолодженої туші	70,66 ±0,651	70,00 ±0,632	69,87 ±0,482	72,64 ±0,849	71,88 ±0,867	75,33*** ±1,186
передньої частини	22,98 ±0,212	22,88 ±0,206	23,15 ±0,159	23,72 ±0,277	23,47 ±0,283	24,93*** ±0,393
середньої частини	23,86 ±0,220	23,03* ±0,207	22,83** ±0,157	24,56 ±0,287	23,76 ±0,286	24,55*** ±0,387
задньої частини	23,81 ±0,219	24,09 ±0,218	23,89 ±0,165	24,36 ±0,285	24,65 ±0,297	25,84*** ±0,407

Примітка: * - $p \leq 0,05$, ** - $p \leq 0,01$; *** - $p \leq 0,001$

Дослідження проводили в умовах свиноферми ТОВ «Дніпрогібрид», Дніпропетровської області на відгодівельному поголів'ї свиней м'ясного напрямку продуктивності – великої білої породи, поліпшеної кнурами англійської селекції (ВБ), двопородного поєднання свиноматок великої білої породи з кнурами породи ландрас англійської селекції (ВБхЛ), породно-лінійного поєднання двопородних свинок велика біла та ландрас з термінальними кнурами спеціалізованої м'ясної лінії «OptiMus» (ВБхЛ)хSS.

Тварин контрольної групи утримували на суцільній бетонній підлозі по 20 голів у станку кожного генотипу. Молодняк дослідної групи (60 голів) - у секції приміщення, пристосованого для використання глибокої незмінної органічної піщано-солом'яної підстилки. Підсвинків піддослідних груп відгодували у період з кінця серпня до середини листопада повнораціонним

збалансованим комбікормом відповідно до діючих норм годівлі свиней з використанням кормових добавок фірми «Провімі Польська».

Після досягнення тваринами живої маси 100 кг, по 30 голів з групи (відповідно по 10 голів кожного генотипу) було забито в умовах мініцеку свиноферми. Через 24 години поступового охолодження туш визначали їх масу.

Результати досліджень. Аналіз одержаних результатів, що подані в табл., свідчить про деяку перевагу формування туш вищої маси у свиней, що перебували на глибокій незмінній підстилці. Особливо це проявляється у підсвинків породно-лінійного гібриду з використанням кнурів синтетичної лінії «OptiMus». Між групами свиней з традиційним і нетрадиційним типами утримання цього інтенсивного м'ясного генотипу відмічено високу значиму різницю за масою кожної з трьох частин туші.

Спостерігається специфіка перерозподілу маси частин у тушах свиней різних генотипів залежно від технології їх утримання. Так, на бетонній підлозі свині великої білої породи характеризувалися достовірно вищою масою середньої частини туші (33,77%). Поєднання ВБхЛ мали дещо кращий показник маси задньої частини (34,42%). Туші гібридних підсвинків (ВБхЛ)хSS відзначалися відносно важчою передньою частиною туші (33,13%) і достатньо виповненою задньою (34,19%).

Розподіл маси частин в тушах свиней, відгоддованих на глибокій незмінній підстилці, теж залежав від генотипу. Туші підсвинків ВБ мали більший вміст спинопоперекової частини (33,81%), у двопородного поєднання ВБхЛ пройшов перерозподіл тканин середньої (33,0%) та задньої частин (34,29%), в тушах свиней (ВБхЛ)хSS перевага залишилася в шийно-лопатковій (33,10%) та в тазостегновій частинах (34,31%).

Двофакторний дисперсійний аналіз засвідчив достовірний вплив типу підлоги на масу різних частин туш свиней. Сила впливу цього фактору на розвиток і масу тканин середньої частини тулубу свиней була дещо вищою 25,2%, ніж на задню частину $\eta^2=22,4\%$

для ВБхЛ – 2,95-0,82 кг, для ВБ – 3,08-0,88 кг при $p \leq 0,05$.

Аналіз кореляції між масою різних розрубів виявив дещо вищі рівні зв'язку по групі тварин, що відгодовувалися на глибокій незмінній підстилці, ніж на бетонній підлозі. Коефіцієнт кореляції при $p \leq 0,001$ між задньою і передньою третинами туш для контрольної групи був 0,94, для дослідної – 0,98. Аналогічно між задньою та середньою частинами він був 0,71 та 0,85, між передньою та середньою відповідно – 0,75 та 0,90. Варто також відмітити, що передня та задня частини туші свиней обох груп мали позитивний зв'язок на рівні $r = 0,42-0,54$ ($p \leq 0,05$) з довжиною туші.

Висновки. 1. Існує достовірний вплив типу підлоги на формування маси різних частин туш свиней на відгодівлі зі специфікою їх розподілу відповідно до генотипу та способу утримання на бетонній підлозі чи на глибокій незмінній підстилці.

2. Гібридні тварини поєднання свиноматок (ВБхЛ) з кнуром синтетичної лінії «OptiMus» краще і стабільніше реагували на глибоку підстилку збільшенням маси цінних м'ясних відрубів. 3. У подальших дослідженнях доцільно провести аналіз розподілу морфологічного

та передню $\eta^2=24,0\%$ при $p \leq 0,001$. Фактор генотипу при $p \leq 0,01$ впливав на розвиток задньої частини туш на 9,0%, середньої - на 10,4%, передньої - на 12,6%. Однак, сила впливу взаємодії факторів утримання і генотипічної належності навпаки була вищою на задню частину – 9,4%, відповідно проти 5,1% та 6,3%, при $p \leq 0,05$. Тобто, свині кожного генотипу мали свої особливості взаєморозподілу маси тканин в частинах туші залежно від реакції на тип підлоги при відгодівлі. Однофакторний аналіз показав, що краще і стабільніше реагували на глибоку підстилку гібридні тварини (ВБхЛ)хSS. Сила впливу цього фактора на масу їх туш дорівнювала 50,1%, у чистопородних підсвинків – 15,9%, а у двопородних – 14,5%. При цьому, довірчий інтервал різниці середніх вибірок показників маси охолодженої туші між групами свиней різного способу утримання для генотипу (ВБхЛ)хSS знаходився в межах 6,75-4,15 кг,

складу туш свиней залежно від впливу технологічних особливостей відгодівлі.

ЛІТЕРАТУРА.

1. **Алексахина В.А., Шмаков Н.И.** Классификация туш убойных животных в некоторых зарубежных странах // ОИ Серия «Мясная промышленность». – М.: ЦНИИТЭИмясомолпром, 1980. – 35 с.
2. **Лисицын А. Б., Липатов Н. Н., Кудряшов Л. С. и др.** Теория и практика переработки мяса. – Москва : Эдиториалсервис, 2008. – 305 с.
3. **Татулов Ю.В., Немчинова И.П., Гурьева Л.М., Ильина Т.М.** Пути совершенствования оценки качества свинины. – М.: АгроНИИ ТЭИММП, 1991. – 36 с.
4. **Шипулин В.И.** Качество мясного сырья и проблемы его переработки // Вестник Северо Кавказского ГТУ, 2006. – № 1 (5). – С. 15–18.